

RETTE RUNDT

26
JUNI
2017

Magasin for Danmarks Domstole

TEMA Tinglysningen

Digitaliseringen påvirker arbejdet i stigende grad. Ved Tinglysningen i Hobro har de taget et stort skridt fremad de seneste 10 år med den digitale tinglysning.

3 "Vi har fjernet alt det kedelige" **12** Den frihed tryghed giver **17** En tro kopi **20** Med på it-toget **22** Arbejdsdagen er snart digital **26** Domstolenes uafhængighed under pres i EU?

DIGITALISERING

Der digitaliseres i disse år overalt i det offentlige og i det omgivende samfund. Også ved domstolene er vi i fuld gang med at tage ny teknologi ind, der både kan forbedre serviceoplevelsen og effektivisere. Det giver os mulighed for at se arbejdsprocesser efter i sømmene, sætte strøm til og arbejde smartere.

Tinglysningen i Hobro, der er bladets tema, kan siges at være et skridt foran alle os andre i den henseende. Tinglysningen havde en svær start, men er i dag velfungerende takket være ledelsens og medarbejdernes indsats. Sagsbehandlingen er blevet langt hurtigere og mere tidssvarende. Man har skåret mange af de kedelige rutineopgaver væk og automatiseret dem. Og medarbejderne fortæller selv, at det er blevet langt sjovere at gå på arbejde, fordi de spændende opgaver er blevet tilbage. Det er imponerende at se, hvad der er sket med Tinglysningen gennem de seneste små ti år, især i betragtning af Tinglysningens lange historie, som strækker sig over hele 800 år.

Det er ingen hemmelighed, at digitalisering ikke bare er nemt. Det er naturligt, hvis man som medarbejder kan blive nervøs for opgaverne til at begynde med, men på sigt kan det resultere i en sjovere hverdag og en opkvalificering af den enkelte. Både ledere og medarbejdere fra Retten i Sønderborg fortæller her i Retten Rundt om, hvordan de har arbejdet bevidst med at forbedre medarbejdernes it-kundskaber. Konkret fortæller Retten i Sønderborg deres historie om, hvordan en helt ny it-organisering har ført til en mere effektiv brug af nyt it-udstyr. Udfordringen er – som alle mulige andre steder – at det kræver fortsat uddannelse, mental omstilling, tid og videndeling.

Vi forsøger i dette blad at beskrive bl.a. behovet for videndeling i denne omstillingstid: Brug bladet som inspiration og se andre vinkler på den udvikling ved domstolene, der er en nødvendighed – men forhåbentlig også en forbedring for både brugere og medarbejdere.

I bladet kan du også møde vores justitsminister Søren Pape Poulsen. Vi

bringer et portræt, hvor han blandt andet fortæller om sit syn på domstolene og sagsbehandlingstiderne i straffesager.

Charlotte Münter, direktør

Direktør Charlotte Münter. Foto: Kristian Brasen

INDHOLD

"Vi har fjernet alt det kedelige!"	3
Voxpop	7
De tre bøger	9
800 års erfaring til grund for den moderne tinglysning	10
Den frihed tryk giver	12
En tro kopi	17
Med på it-toget	20
Arbejdsdagen er snart digital	22
Reportage fra en undervisningsdag	23
Domstolenes uafhængighed under pres i EU?	26
Digitalisering og it	29
Kort nyt	30

Næste nummer af RETTEN RUNDT udkommer i oktober 2017.

Grafik: Kathrine Højriis

Tidsskrift for ca. 2.400 ansatte ved domstolene, i Procesbevillingsnævnet og Domstolsstyrelsen samt interesserede brugere.

Udgivet af:
Domstolsstyrelsen
Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Telefon 70 10 33 22

Ansvarlig ifølge medieansvarsloven: Direktør Charlotte Münter
Redaktør: Elsebeth Christensen

Redaktionsgruppe: Mai Ahlberg, Retten i Glostrup, Karsten Rifbjerg Erichsen, Retten i Hillerød, Ulla Otken, Retten på Frederiksberg, Ellen Busck Porsbo, Østre Landsret

Design og layout: Boje+Co, www.bojeco.dk

Oplag 3.300

”VI HAR FJERNET ALT DET KEDEDELIGE!”

Den digitale tinglysning kom hårdt fra start, men har i den grad indhentet det forsømte.

Af Sune Falther / Foto: Morten Holst Henriksen

Havde man kendt til det bombardement, der ventede, da Tinglysningen blev centraliseret og digitaliseret, så var den nye, lyse kontorbygning på Majsmarken i Hobro nok blevet indrettet med skydeskår, voldgrav og vindebro.

For der er få projekter, som er blevet født under større belejring, end netop den digitale tinglysning.

”Lange ventetider på tinglysning og et medarbejdermæssigt kaos”, som Nordjyske Stiftstidende skrev i 2008, allerede inden den digitale tinglysning var gået i luften for alvor.

Og da systemet faktisk var lanceret, kunne Berlingske Tidende i 2009 berette om ”kaos og timelange ventetider til tinglysningens hotline”.

Ekstra Bladet gik skridtet videre. ”Digital tinglysning er helvede på jord”, og Computerworld skrev om ”Danmarks nye it-skandale” og føjede den digitale tinglysning til listen over spektakulært fejlslagne statslige it-projekter som beskæftigelsesministeriets Amanda, SKATS

fælles inddrivelsessystem, politiets POLSAG og andre dumpekandidater i specialklassen.

I Hobro forsøgte Tinglysningens retspræsident Sørup Hansen at holde gejsten oppe i et hus, som var tænkt som et mønsterbrug for vellykket, moderne, fuldt digitaliseret offentlig forvaltning. Centraliseret, digitaliseret, automatiseret og etableret på én gang, og med en medarbejderstyrke, hvoraf blot en femtedel havde valgt at flytte med arbejdspladsen til Hobro, og resten derfor var helt nye i branchen.

”Det var meget på en gang og meget at vænne sig til for både brugerne og medarbejdere. Efter næsten 100 år med dokumenter på papir, kunne man pludselig ikke dét mere, og det hjalp ikke

at køre til Hobro og spørge. Så det tog os lidt tid at finde formen. Men modgangen gjorde meget godt for sammenholdet”, siger Sørup Hansen i dag.

Samfundet var umodent

I modsætning til flere af de andre, statslige it-projekter på Computerworlds dumpe-liste begyndte den digitale tinglysning faktisk at fungere efter hensigten.

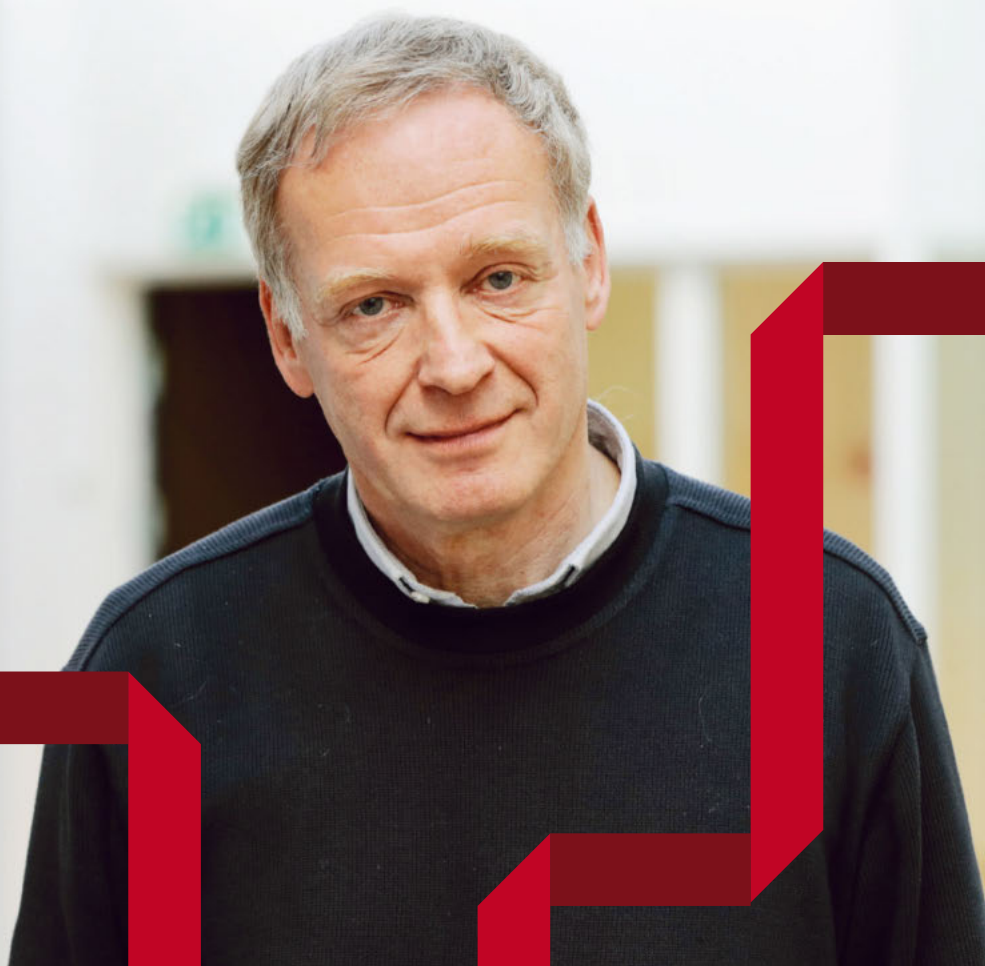
Allerede i 2010 blev næsten halvdelen af tinglysningerne håndteret automatisk. Hotlinen blev mindre rødglødende; sagspuklerne blev punkteret, og ventetiden på de tinglysninger, der skulle håndteres manuelt, blev reduceret.

I dag – små ti år efter den første digitale indtastning af et skøde – kværner

TEMA:

TINGLYSNINGSRETEN
SOM ARBEJDSPLADS

Retspræsident Sørup Hansen: "Vi prøver at balancere vores 1000 år gamle historie med et moderne udtryk. Derfor hedder det stadig tinglysning – og derfor hedder det stadig tingbøger, selv om det ikke er fysiske bøger længere".

Tinglysningen blev samlet i Hobro den 1. januar 2007. Man flyttede i nyt byggeri på Majsmarken i Hobro i marts 2008.

Da Tinglysningen blev etableret i Hobro i 2007, skulle man samle 150 medarbejdere fra i alt 82 byretter. Det var ikke ret mange, der ville med – 30 kolleger. Men Hobro viste sig at være et godt sted at rekruttere medarbejdere, og Tinglysningen føjede tidligere advokatsekretærer, bankansatte, landinspektøransatte, boligadministratorer og andre kompetente folk til medarbejderskaren.

Af de nuværende 105 medarbejdere, er de syv jurister - resten har andre baggrunde. Ruth Andersen er eksempelvis tidligere ejendomsmægler.

Foto: Ole Jakobsen

TEMA

Tinglysningen hele 85 procent af sine godt 2 mio. årlige sager på mindre end fem sekunder. Nogle områder er stort set udelukkende automatiseret, eksempelvis

nærmer pantebrevene sig en automatiseringsgrad på 95 procent.

Effektiviteten skyldes ifølge Sørup Hansen flere faktorer. Ikke mindst, at medarbejderne har knoklet på for at overvinde den svære start, og at man hele tiden udvikler produkterne.

Men det ubetinget største bidrag er, at brugerne færdes langt mere hjemmefrem på nettet i dag, end man gjorde for ti år siden.

165 I OTTE ÅR

Forud for den digitale tinglysning var den elektroniske tinglysning. Fra 1992 og otte år frem arbejdede 165 medarbejdere med at overføre protokollerne fra de gamle tingbøger til en elektronisk form. Det dataarbejde er grundlaget for den digitalisering, der fulgte.

“Da vi begyndte i 2009, blev vi overraskede over, hvor umodent samfundet var til en digital løsning. Det betalte vi prisen for med den frustration, der var i begyndelsen”.

Sørup Hansen, retspræsident.

EN HÅNDFULD

Der er stadig relativt ukomplicerede tinglysningssager, som ikke bliver automatiseret. Årsagen er, at der er så få sager af den art, at det ikke kan betale sig at oprette et specifikt it-system til at håndtere det. Eksempelvis sager om aftægtsret, hvor forældre får lov at blive boende i en ejendom, efter at de har solgt til børnene. Den type sager er der cirka en håndfuld af om året.

“Da vi begyndte i 2009, blev vi overraskede over, hvor umodent samfundet var til en digital løsning. Det betalte vi prisen for med den frustration, der var i begyndelsen”, siger Sørup Hansen.

Eksempelvis var der i den digitale tinglysning ungen dage en advokat, som meldte sig i receptionen. Med sig havde han to forskellige datablade på computere – og nu ville han høre, hvilken version Tinglysningen mon ville anbefale ham at anskaffe til brug ved digital tinglysning.

“Der er siden kommet en helt anden digital fortrolighed ved både borgere og professionelle brugere. Det forventes, at man kan betjene sig digitalt alle steder, så det kan folk i dag. Det bidrager til at gøre vores arbejde mere effektivt”, siger Sørup Hansen.

HOTLINE OG CHAT

Der er ingen fysisk kundekontakt i Tinglysningen. Al dialog sker over mail, telefon eller chat. Tinglysningens hotline modtog i 2016 82.003 telefoniske henvendelser og 35.003 mails via Tinglysningens kontaktformular.

Store gevinster

Var den digitale tinglysningens første år præget af frustration, så er den i høj grad vokset smukt til. I dag er den digitale tinglysning netop det eksempel på, hvordan man succesfuldt kan centralisere,

digitalisere, automatisere og udflytte, som man håbede.

Brugeroplevelsen har fået et klart løft. Engang tog det en evighed – eller i hvert fald op til tre uger, når der var travlest – at få et skøde tinglyst. Og man skulle selv indlevere det i en af de 82 byretter. I dag kan dokumentet være lyst få sekunder efter en kreditrådgiver i banken trykker på >send<.

.....
”Der er stadig opgaver nok, og de kræver faglighed og indsigt. Når 85 procent af opgaverne løses automatisk, så kan vi fokusere på de komplekse. Det er der, kombinationen af automatisering og digitalisering er en styrke”.

Sørup Hansen, retspræsident

.....
Brugervenligheden har ført til en markant vækst i brugernes forespørgsler i systemet: Der var knap 17 mio. forespørgsler i 2015, knap 22 mio. i 2016 og allerede 10,6 mio. i de første fire måneder af 2017.

Den digitale tinglysning er døgnåbent året rundt, og man kan tinglyse, når man vil. Det kan kunderne bruge: Sidste år var der eksempelvis 126 anmeldte dokumenter til tinglysning juledag. Skal man have fat i hotline og have hjælp med en

2 MIO. SAGER

I 2015 blev der tinglyst i alt 2.061.886 dokumenter. De fordeler sig således:

Bilbogen: 250.946

Andelsboligbogen: 79.026

Testamenter: 31.489

Personbogen: 26.468

Tingbogen: 1.673.957.

1.670.128 dokumenter (svarende til 81 procent) blev tinglyst automatisk i 2015. Aktuelt er andelen 85 procent.

TEMA

tinglysning, så er der medarbejdere klar alle hverdage fra klokken 7.00 til 18.00. Og fra 1. januar har brugerne kunnet få hjælp over chatten, hvilket navnligt yngre brugere er glade for at benytte.

Der er også blevet skåret gevaldigt i udgifterne. Før digitaliseringen blev der sendt 16.000 – 20.000 breve fra Tinglysningen hver uge, svarende til mindst en kvart million kroner i porto ... på ugentlig basis!

I dag er brevængden og portoudgiften reduceret med hele 97 procent.

Væk med det kedelige

Et andet sted, der også er skåret, er i medarbejderskaren. I takt med at mængden af automatiserede tinglysninger er vokset støt, er behovet for håndholdt tinglysning dalet. De 150 medarbejdere, man begyndte med ved den digitale tinglysnings start, er i dag reduceret til 105.

Langt størsteparten er ansat i sagsbehandling og kundecenter, og de fleste arbejder i teams på tre. Hvert kontor har en meget rutineret og en mellemrutineret kollega – og en elev eller uerfaren kollega. Det sikrer, at der hele tiden er den faglige sparring, man ønsker. En supportfunktion bestående af 15 medarbejdere; jurister og specialister bakker op.

Ingen er afskediget som følge af automatiseringen.

Men i takt med, at der er naturlig afgang, nedlægges stillinger, hvor der er mulighed for det. Der kommer stadig nye kolleger ind, men med et konstant fokus

på automatisering er det et vilkår for ledelsen, at man rekrutterer folk til jobs, man samtidig prøver at fjerne.

”Vi er netop ved at færdiggøre en organisationsændring, hvor vi har bevæget os fra specialister til generalister. Vi skal alle kunne det hele, for det giver større fleksibilitet og arbejdsglæde – og ikke mindst muligheden for at søge andet arbejde uden for huset her”, siger Sørup Hansen:

”Jeg betragter det i høj grad som min opgave som leder at sikre, at medarbejderne kan komme herfra, hvis de ønsker. Det er sådan, vi bedst sikrer, at vi er en attraktiv arbejdsplads; at man kan udvikle sig og bygge videre på sine kompetencer. Også hvis man vil være her i mange år”, siger han.

Tinglysningen er en attraktiv arbejdsplads. De opgaver, kollegerne har afgivet til automatiseringen, er de kedelige og trivielle, og retspræsidenten er sikker på, at han også fremover vil have kolleger og medarbejdere i huset. Digitaliseringen kan meget, men den har også sine begrænsninger.

”Der er stadig opgaver nok, og de kræver faglighed og indsigt. Når 85 procent af opgaverne løses automatisk, så kan vi fokusere på de komplekse. Det er der, kombinationen af automatisering og digitalisering er en styrke”, vurderer Sørup Hansen.

NATARBEJDE

Når tinglysningen er åben døgnet rundt på nettet, er det samtidig muligt for medarbejderne at arbejde på de tidspunkter, de ønsker. Der er eksempelvis medarbejdere, som møder ind fra klokken 5.00 til 13.00. Eneste faste mødetid for alle er mellem 9.00 og 12.00 af hensyn til mødeaktivitet.

MILLIARDER HVERT ÅR

Tinglysningen er en af den danske stats helt store guldkalve. Hvert år genererer tinglysningsafgiften mere end 6 mia. kroner til statskassen.

Ruth Andersen: "Jeg kom hertil midt i overgangen til den digitale tinglysning, så der var virkelig tryk på".

VOXPOP

"AUTO-MATISERINGEN ER EN STOR HJÆLP"

Lone Balling, kontorfuldmægtig
– arbejdet med tinglysning siden 2009.

"Jeg var ejendomsadministrator, inden jeg kom hertil. I første omgang var det et vikariat, men jeg er blevet hængende. Starten var ellers virkelig barsk: Alt var kaos, der var lange ventetider, folk var trossede på os. Men arbejdspladsen er skøn, og kollegerne og ledelsen bakkede os rigtig godt op. Så vi stod det igennem og fik et rigtig godt produkt ud af det".

"Et klart plus ved digitaliseringen er, at serviceniveauet er blevet mere ens. Der er samme behandling for alle, og løsningen er mere identisk og langt mere professionel. Man kan ikke lige snakke sig til noget eller komme foran i køen, som man ind i mellem kan have fornemmelsen af, at visse advokater havde held med før i tiden".

"Man kan klart mærke, at de professionelle brugere – bankerne og advokaterne eksempelvis – er kommet rigtig godt efter det. De første år kunne de ikke finde ud af ret meget, i dag er de meget professionelle. Og så er de i øvrigt meget hjælpsomme! I begyndelsen var det os, der fik skæld ud, når noget gik galt – i dag er det os og dem i fællesskab, der løser opgaven, når noget er bøvlet. Det er en helt anden tilgang".

"Automatiseringen er en stor hjælp. Den har taget flere og flere opgaver. Men jeg er ikke nervøs for, at automatiseringen skal tage mit arbejde".

"LEDELSEN STÅR VIRKELIG PÅ MÅL FOR OS"

Ruth Andersen, kontorfuldmægtig
– arbejdet ved Tinglysningsretten siden 2010.

"Jeg arbejdede som ejendomsmægler, indtil finanskrisen gjorde, at jeg mistede mit arbejde. På det tidspunkt var man ved at starte op her i Hobro, og jeg tænkte, at jeg gerne ville prøve at arbejde på den anden side af den skranke, jeg så ofte havde stået ved som mægler".

"Jeg kom hertil midt i overgangen til den digitale tinglysning, så der var virkelig tryk på. Det var en ret hård tid i starten, vi sad midt i orkanens øje. Kort tid efter min ansættelse blev jeg tilknyttet kundecenteret. Det var en hård tid, for folk var ofte meget frustrerede, når de ringede ind, og vi fik mange skældud. Der var flere brugere, som ikke måtte ringe til hotline længere, på grund af den tone de talte i. De blev henvist til at skrive direkte til Sørup (Hansen, retspræsidenten, red.) eller Brian (Pedersen, sekretariatschef, red.). Begge skal i den forbindelse virkelig have al den ros, de kan få: De tog

mange tæsk for os alle sammen. De tog hver en skideballe, og det gør de i øvrigt stadigvæk".

"Vi har gode vilkår: Stor fleksibilitet, ingen aften- eller weekendarbejde – og ingen, der ringer hjem til os, når vi har fri. Det er nok den største forskel fra mit tidligere arbejde. En anden forskel er det servicegen, man har med fra mæglerbranchen. Det skal man delvist lægge af sig, når man kommer her! Vi skal være ordentlige og hjælpsomme og høflige, helt sikkert – men vi må ikke løse opgaverne for folk eller se stort på reglerne eller skære et hjørne hist og pist. Den går ikke. Men når gamle fru Hansen ringer, og hun har mistet sin mand og ikke ved, hvordan hun skal gribe det an, når hun skal have tinglyst sin skifteretsattest, så går vi langt for at hjælpe hende gennem systemet".

A portrait of Mie Boye, a woman with short grey hair, wearing a dark blue cable-knit sweater over a white collared shirt. She is looking slightly to the right of the camera with a neutral expression.

Mie Boye: "Digitaliseringen har betydet, at vores arbejde er meget mere interessant. Vi sidder kun med de svære sager og opgaver, hvor vi skal løse en udfordring".

"DIGITALISERINGEN GJORDE MIG LIDT SMÅSUR"

Mie Boye, kontorfuldmægtig

– arbejdet med tinglysning siden 1993.

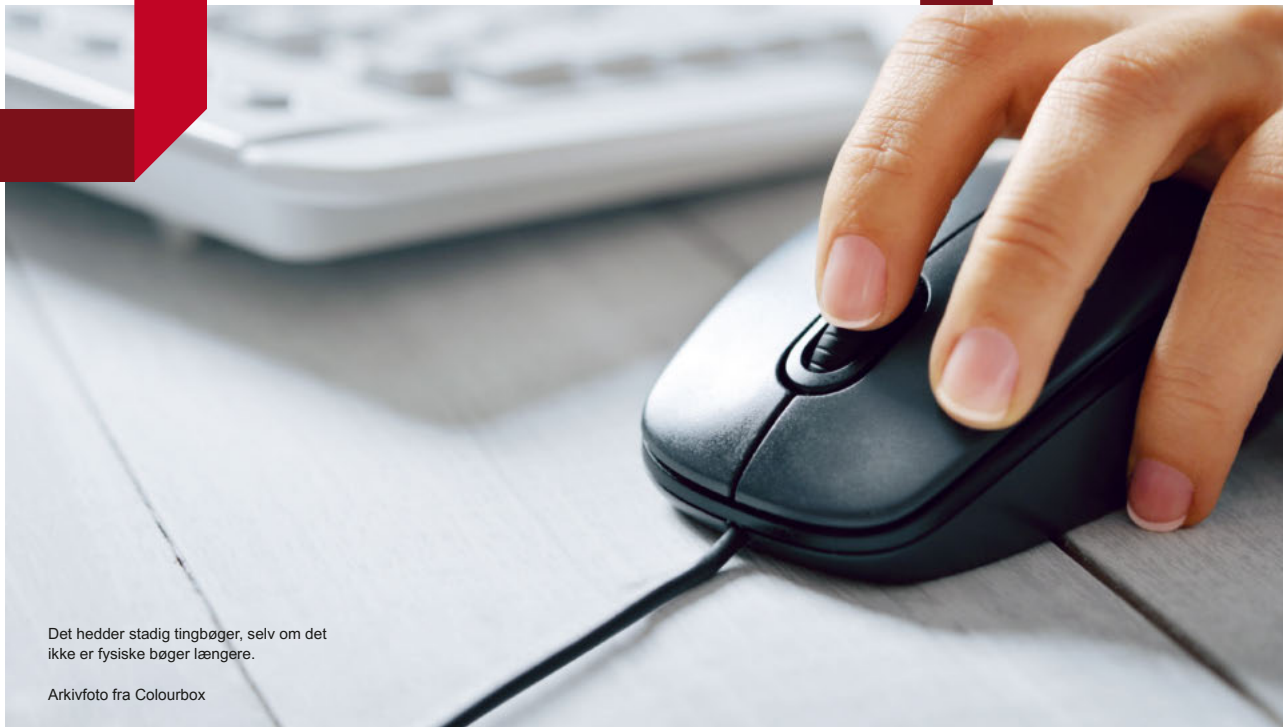
"Jeg begyndte på Bilbogen i Århus i 1993. Jeg kom fra det private erhvervsliv, og jeg tænkte, at det nok ville blive meget anderledes at blive skrankepave! Og lidt er der jo om snakken: Vi er en slags skrankepaver, for vi skal jo følge reglerne. Vi kan ikke stå der og mene en hel masse eller gøre, som vi selv synes".

"Da digitaliseringen kom, blev jeg ærlig talt fornærmet: Skulle mit arbejde, som jo var det vigtigste af alt, virkelig kunne automatiseres? Kan en maskine gøre mit arbejde lige så godt? Det blev jeg lidt småsur over! I dag kan jeg jo godt se, at det er smart. Vi var 30 medarbejdere på Bilbogen. I dag kan der gå flere uger mellem, jeg får en sag med en bil".

"Systemet er så godt og så hurtigt. Ingen tvivl om det. Og det kan mere og mere. Det kan vi da godt blive bekymrede over.

Vi kan jo se, hvad der kommer ind af sager, og vi kan se, hvad der automatiseres. Jeg tror ikke, der er et arbejde til mig her, til jeg skal på pension. Og det er jeg da ked af, for jeg kan rigtig godt lide at være her. Min arbejdsplads er blevet mere interessant, fordi mange af pligt opgaverne nu er væk".

"Digitaliseringen har betydet, at vores arbejde er meget mere interessant. Vi sidder kun med de svære sager og opgaver, hvor vi skal løse en udfordring. Og det er en meget dynamisk arbejdsplads, hvor der hele tiden sker nyt. Så vi har fået en meget mere spændende arbejdsplads og arbejdsdag, men også en usikkerhed, der ikke var der tidligere".

Det hedder stadig tingbøger, selv om det ikke er fysiske bøger længere.

Arkivfoto fra Colourbox

DE TRE BØGER

TEMA

BILBOGEN

Bilbogen kom til i 1993. Bilbogen er et centralt register, hvor man som kreditor kan registrere sine rettigheder (pant, udlæg og lign.) over biler, motorcykler, campingvogne og andre køretøjer.

Med Bilbogen registreres alle former for pant i bilen. Det betyder, at man som bilkøber med et tjek i Bilbogen kan undgå at købe en bil med gæld i.

Der er cirka 600.000 køretøjer registreret i Bilbogen, svarende til cirka en tredjedel af den danske bilpark. Resten af bilparken er enten gældfri eller finansieret på anden vis, eksempelvis leasingaftaler.

En meget stor del af Bilbogen er automatiseret, og tinglysninger sker kun i sjældne tilfælde som manuel behandling.

ANDELSBOLIGBOGEN

Andelsboligbogen har siden 2005 været et landsdækkende register over den gæld, der måtte være optaget i en andelsbolig med andelen som sikkerhed for gælden.

Kreditor kan registrere sine rettigheder over andele i Andelsboligbogen – pant, udlæg og lignende. Aktier og anparters i boligaktieselskaber og boliganpartsselskaber er ligeledes registreret. Hvis man ønsker at købe en andel i andelsboligforeningen, kan man i Andelsboligbogen se, om der er gæld i andelen.

Andelsboligbogen er i høj grad standardiseret og tilpasset tinglysningen, som den er født ind i. Den er derfor i meget stor grad automatiseret.

PERSONBOGEN

Personbogen er Tinglysningens svar på opsamlingsheftet eller bagerens trøffel: Det er her, resten ender.

I Personbogen finder man eksempelvis dokumenter om pantsætninger af kommoder, cykler, lystbåde, sølvbestik og lommeure. Det er her, ægtepagter og testamenter er registreret, og det er her, virksomhedspant er registreret.

Personbogen er der, hvor man samler det, der ikke lige passer ind i de andre bøger – til efteråret vil eksempelvis fremtidsfuldmagt også komme ind her.

Personbogen er således vidt forgrenet, og selv om en stor del af den er automatiseret, så er der en del områder, som man ikke har kunnet automatisere endnu.

800 ÅRS ERFARING TIL GRUND FOR DEN MODERNE TINGLYSNING

Tinglysningen går længere tilbage end ruder konges ungdomsår og mands minde.

Af Sune Falther / Foto: Morten Holst Henriksen

Siden tidernes morgen har mennesket beskæftiget sig med livets største spørgsmål:

Hvem er vi? Hvor kommer vi fra? Hvor skal vi hen? Er der restgæld?

De tre første spørgsmål holder fortsat filosoffer og divergerende trosretninger beskæftiget. Men det sidste har der faktisk her til lands været rimelig styr på i mindst 800 år.

”Vi ved, at Jyske Lov fra 1241 beskæftiger sig med tinglysning af fri ejendom. Det bygger formentlig på nogle principper, man allerede kendte, og som kan dateres endnu længere tilbage”, siger Brian Pedersen, sekretariatschef i Tinglysningen.

Skånske Lov, som gik forud for Jyske Lov med 30-40 år, understøtter den teori. Ærkebiskoppen Anders Sunesen, der oversatte loven, udstyrede sin oversættelse med flere definitioner på juridiske begreber. Om skødning forklarede ærkebiskoppen blandt andet, at man som sælger af et jordlod skulle medbringe en klump jord fra det pågældende stykke og anbringe det i køberens kappe, som han holdt i skødet.

Fiduser og smuthuller

Symbolikken med jord i skødet havde det praktiske formål, at alle, der så det, kunne huske det. Vidnerne fik en tydelig og offentlig erindring af, at handlen var gennemført. Det var vigtigt, for det var ikke altid, at man var helt enige om, hvem der havde retten på sin side. Og da hverken papir eller skriftkundskab var udbredt, var den faste praksis at læne sig op af tingsvidnernes hukommelse.

I løbet af 1300-tallet begyndte skriftsproget at blive udbredt i Danmark, og ejendomsmarkedet – hvilket på den tid ville sige adel og andre privilegerede – tog straks den nye teknologi til sig: Når en sælger og en køber blev enige om en handel, eller en kreditor og en debitor blev enige om et lån, udfærdigede de en kontrakt med sejl og hele pibetøjet.

Man fandt også hurtigt smuthullerne: Med forseglede breve kunne man handle to og to uden om tingets potentielle indsigelser, og når man kunne undlade at fortælle andre om skødet eller give dem mulighed for at se dokumenterne, kunne det samme gods pantsættes flere gange.

Det var der mange, der kunne se fidusen i, og fuserne havde kronede dage.

Kongemagt og højadel var dog ikke imponeret, og for at dæmme op for problemet blev det i 1547 krævet ved lov, at skødning skulle foregå ved tingene eller byens ret. Her blev skødningen ført til protokols, hvilket man betalte en afgift for. Så tinglysningsafgiften er ikke nogen ny opfindelse.

Kontrol gør en forskel

Tinglysningerne gav noget form og struktur, men helt snorlige og skudsikkert var systemet langtfra. I 1738 skulle en forordning eksempelvis til for at komme dobbeltbogføring og falske protokoller til livs. Det skete med en lovbehaftet kontrol af protokolringen.

Den må have virket, for der er ikke de store optegnelser over ændringer i tinglysningen i de følgende 100 år. I midten

af 1800-tallet fik resten af landets ejendomme matrikelnumre – København havde fået det allerede 100 år tidligere – og med et gennemmatrikuleret land kunne man indføre tingbøger i alle underretter, hvorfor en skematiseret og kronologisk notering i bøgerne tog form.

I 1920 fulgte endnu en stor omkalfatring af tinglysningen. Juristen Frederik Vinding Kruse formulerede et oplæg til et nyt, dansk tinglysningssystem, og det blev i store træk vedtaget i 1927.

Vinding Kruse havde tænkt sig godt om, da han formulerede sit oplæg, siger Brian Pedersen:

”Det er stadig principperne fra 1927, der gælder i dag. Siden er der kommet flere tingbøger til – bilbogen og andelsbolig-bogen – men principperne er intakte”, siger Brian Pedersen, sekretariatschef ved Tingslysningsretten

I 1990’erne blev principperne for protokollering ændret, idet man gik over til en elektronisk registrering. Både af de nye tinglysninger, men sandelig også af de foreliggende.

”Det var et kæmpe arbejde. Man affotograferede siderne i tingbogen, klargjorde og kodede informationerne, som derefter blev tastet ind i edb-systemet. Efterfølgende aktualiserede et rejsehold oplysningerne ude i de enkelte retskredse. I perioder var op til 165 mand beskæftiget med disse processer”, siger Brian Pedersen.

”Vi indførte elektronisk tingbog fra 1990’erne, men den var stadig en kombination af edb og papir. I 2007 gik vi i gang med at digitalisere de elektroniske tingbøger, og i september 2009 var det arbejde forbi – da havde vi bl.a. scannet 80 mio. sider på to et halvt år”.

Brian Pedersen, sekretariatschef

Fra tingsted til it

Arbejdet var en forløber for det sidste store kvantespring for Tingslysningen; den digitale tingbog, vi har i dag.

”Vi indførte elektronisk tingbog fra 1990’erne, men den var stadig en kombination af edb og papir. I 2007 gik vi i gang med at digitalisere de elektroniske tingbøger, og i september 2009 var det arbejde forbi – da havde vi bl.a. scannet 80 mio. sider på to et halvt år”, siger Brian Pedersen.

Den moderne tinglysning bygger således på mindst 800 års praksis. Man kan med nogen ret sige, at det må være et af de mest gennemarbejdede systemer, vi har – og det kan mærkes. I dag er tinglysningen en velkørende maskine, som hele tiden udvikles og forbedres. Og det går stærkt, hvilket man indimellem skal ty til bakspejlet for at forstå:

”Forud for den fælles digitale tinglysning i Hobro foregik tinglysningen på 82 tingsteder, hvor i alt 450 medarbejdere stod for opgaverne. Protokolleringen foregik elektronisk, men også i bogform på papir, og når der var en konverteringsbølge på realkredit, så var det ved at slå luften ud af os alle sammen”, siger Brian Pedersen:

”I dag er vi godt 100 medarbejdere, og størsteparten af vores arbejde sker automatisk på få sekunder. Der har aldrig været så mange konverteringer, som der er i dag – og vi mærker dem ikke men kan blot se på statistikkerne, at de har været der. Det er et helt andet system i dag – og vi fortsætter med at udvikle det”, siger Brian Pedersen.

”I et historisk perspektiv var digitaliseringen en meget kort indkøringsperiode. Det tog eksempelvis flere årtier at få adelen til at begynde at tinglyse”. Brian Pedersen, sekretariatschef i Tingslysningen.

Gamle tinglysningsbøger. Nederste foto: Ole Jakobsen

"Trygheden er en helt afgørende værdi i det danske samfund. Det er måske den vigtigste forudsætning for, at Danmark fungerer", Søren Pape Poulsen, justitsminister.

DEN FRIHED TRYGHED GIVER

Når en ny regering skal dannes, har de involverede partiformænd en fordel frem for alle andre. De kan til en vis grad selv bestemme, hvilken ministerpost de helst vil have. Søren Pape Poulsen var ikke i tvivl. Han ville være justitsminister.

Af journalist Troels Rasmussen / Foto: Kristian Brasen

Efter de første måneder på posten har Søren Pape Poulsen ikke fortrudt sit valg – end ikke på en dag med samråd om forholdene i danske fængsler og en heftig debat om Danmarks parallelaftale om Europol.

"Det var den ministerpost, jeg var mest interesseret i, fordi det ville give mig mulighed for at gøre noget for danskernes tryghed. Det er derfor, jeg kalder mig tryghedsminister. Trygheden er nemlig en helt afgørende værdi i det danske samfund. Det er måske den vigtigste forudsætning for, at Danmark fungerer. At vi

kan færdes trygt, at vi kan stole på hinanden, og at vi kan være trygge i vores bolig og boligområde".

Tryghedsminister

Søren Pape Poulsen glæder sig derfor over, at kriminaliteten er faldende, men det betyder ikke, at alt er, som det skal være.

"Jeg er meget optaget af også at være minister for dem, der ikke har deres på det tørre – borgere, som ikke har det, som jeg selv. Jeg bor i en dejlig lejlighed i Viborgs centrum, der

er fredeligt, og vi ser hverken bander eller rockere på gaden. Men sådan er det ikke for de mennesker, der for eksempel bor i Vollsrose. De må trækkes med, at der er grupper, der mener, de har ret til at kontrollere området, lave egne regler og bestemme, hvem der må komme og gå. Det gælder politi, det gælder presse, og det gælder helt uforståeligt brand- og ambulancefolk. Det vil jeg simpelthen ikke acceptere. Det er bare en af grundene til, at jeg tog initiativ til den nye rocker- og bandepakke. Den skal være med til at beskytte helt almindelige mennesker, der ikke er så heldige som jeg, som ikke har bander lige uden for døren. Så når jeg kalder mig tryghedsminister – og ikke sherif som min forgænger – så er det ikke udtryk for, at Søren Pind og jeg står langt fra hinanden retspolitisk, men blot en måde at fortælle, hvad der er det vigtigste spørgsmål for mig”.

Justitsministeren peger på, at netop trygheden for den enkelte borger er meget centralt i den største udfordring, som danske domstole står over for.

Ventetider skal ned

”Ventetider, især når det gælder straffesager, er for lange. Jeg ser helt grundlæggende på alle sager inden for mit område med ofrenes øjne. Det er ikke rimeligt, at ofrene skal vente i måneder eller halve år på at den krænkelser, de har oplevet, får en retslig konsekvens. Men også for gerningsmanden vil en hurtig afgørelse være med til at hjælpe vedkommende i gang med et nyt liv. Jeg ved godt, at det er kompliceret. Alle aktører i straffesagskæden har et ansvar at løfte. Det kan være vanskeligt at finde en dag, hvor alle involverede har plads i kalenderen, og hvis en anklaget skifter forsvarer, så kan der blive yderligere forsinkelse. Men Folketingets retsudvalg har fokus på sagen, og jeg ved, at domstolene også er optaget at finde en løsning”.

”Danskerne har heldigvis en stor tillid til vores retssystem og til vores domstole. Det skyldes den autoritet og det høje faglige niveau, der kendetegner danske dommere. Den høje tillid er helt fortjent, og den skal der værnes om, for dommere og domstole SKAL ligge i top, når det gælder befolkningens tillid”.

Søren Pape Poulsen, justitsminister

Stor tillid til domstolene

På trods af det åbenbare problem med lange sagsbehandlingstider, så er Søren Pape Poulsen mere end godt tilfreds med de danske domstole.

”Danskerne har heldigvis en stor tillid til vores retssystem og til vores domstole. Det skyldes den autoritet og det høje faglige niveau, der kendetegner danske dommere. Den høje tillid er helt fortjent, og den skal der værnes om, for dommere og domstole SKAL ligge i top, når det gælder befolkningens tillid”.

Magtens tredeling er afgørende i et demokrati

At der står respekt om danske dommeres faglighed og autoritet betyder imidlertid ikke, at danske politikere ikke ind imellem er så utilfredse med en konkret afgørelse, at de i skyndingen glemmer princippet om magtens tredeling. Men her er Søren Pape Poulsen meget klar i mælet.

”Vi skal have uafhængige og stærke domstole, som er borgernes sikkerhed for at retsstatens principper overholdes. Jeg er ikke enig i alle de afgørelser, der bliver truffet i danske retssale, men hvis jeg er utilfreds, så må jeg arbejde politisk for, at lovene bliver ændret, så dommerne har en nyt grundlag at træffe deres afgørelser på”.

Søren Pape Poulsen, justitsminister

”Magtens tredeling er fuldstændig afgørende i et demokrati og en retsstat. Det må der ikke rejses tvivl om. Vi skal have uafhængige og stærke domstole, som er borgernes sikkerhed for, at retsstatens principper overholdes. Jeg er ikke enig i alle de afgørelser, der bliver truffet i danske retssale, men hvis jeg er utilfreds, så må jeg arbejde politisk for, at lovene bliver ændret, så dommerne har en nyt grundlag at træffe deres afgørelser på. Politikerne laver lovene, og dommerne dømmer efter dem. Det er den grundlæggende kontrakt. Det gælder også internationalt. Hvis vi er utilfredse med de afgørelser, der bliver truffet i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, og hvis vi synes, at de agerer og fortolker for offensivt, så må de 47 lande i Europarådet prøve at finde løsninger på de områder, hvor vi ikke er tilfredse. Men det er en ren politisk proces”.

Tryghed og sikkerhed afvejes i forhold til åbenhed

Med en meget omtalt tragisk begivenhed som undtagelse, hvor en forsvarer blev dræbt og hans klient hårdt såret, har danske domstole hidtil været forskånet for voldsomme voldsscener. Men netop denne sag og den generelle mindre respekt for autoriteter har ført til, at man som forsøg har opstillet scannere i enkelte retter. Søren Pape Poulsen anerkender behovet for tryghed og kontrol, men der skal også ske en afvejning i forhold til åbenheden i retsplejen.

”Enhver borger skal som udgangspunkt have mulighed for at følge med i rettens behandling af en sag. Det er et helt grundlæggende princip om åbenhed i retsplejen, som vi ikke må sætte over styr. Men hensynet til sikkerheden og trygheden for de ansatte skal selvfølgelig også have vægt. For dommere og de øvrige ansatte skal kunne arbejde uden at blive udsat for trusler eller vold. Problemet er ikke domstolens alene. Vi ser en tendens til, at mennesker, der løser en opgave på vegne af samfundet, er under pres. Her må vi lovgivningsmæssigt gøre det klart, at samfundet ikke accepterer den udvikling. Hvis

"Jeg er meget optaget af også at være minister for dem, der ikke har deres på det tørre – borgere, som ikke har det, som jeg selv," siger justitsminister Søren Pape Poulsen.

man ikke kan forstå, at offentligt ansatte udfører deres opgave på samfundets vegne, så må konsekvensen være mærkbare straffe. Det er nødvendigt, hvis vi vil beholde det samfund, vi kender. Og det vil flertallet af danskerne”.

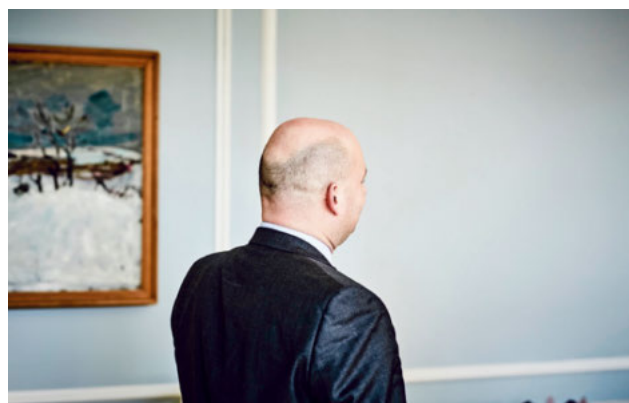
Forebyggelse af kriminalitet er vigtigt

Søren Pape Poulsen har i offentligheden mest fået opmærksomhed omkring bandepakker og andre retspolitiske stramninger, men det er ikke kun det, der har hans opmærksomhed i det daglige arbejde i ministeriet. Også forebyggelse er vigtig.

”Hvis vi kan forhindre unge i at starte en kriminel løbebane, så er meget vundet – både for de unge selv og for det omgivende samfund. Så det er en af de ting, vi arbejder med – og her er meget at tage fat på”.

Justitsminister Søren Pape Poulsen på sit kontor.

Tryghed er vigtigst

Men hvis Søren Pape Poulsen skal udpege ET område, som han anser for at være det vigtigste retspolitiske spørgsmål, kommer han tilbage til samtalens udgangspunkt om tryghed. ”Det er vist efterhånden klart for de fleste, at jeg står for en kontant og konsekvent retspolitik. Det gælder i særlig grad personfarlig kriminalitet og forbrydelser, der krænker almindelige mennesker i deres eget hjem. Alle har ret til at kunne færdes frit overalt i Danmark og være sikre og trygge i deres eget hjem. Det er det overordnede mål for mit arbejde og grunden til, at jeg netop valgte Justitsministeriet, da posterne i regeringen skulle fordeles. Uden den tryghed og uden den sikkerhed mister vi noget, der er helt afgørende for det danske samfund. Det er også den værdi mange udlændinge, der besøger Danmark, er begejstrede for – den frihed, tryghed giver”.

CV

Søren Pape Poulsen, født 31. december 1971, søn af pensionist og fhv. landmand Svend Aage Poulsen og pensionist og fhv. hjemmehjælper Ruth Pape Poulsen.

Medlemsperiode

Folketingsmedlem for Det Konservative Folkeparti i Vestjyllands Storkreds fra 18. juni 2015.

Kandidat for Det Konservative Folkeparti i alle opstillingskredse i storkredsen fra 2014.

Parlamentarisk karriere

Justitsminister fra 28. november 2016.

Formand for Det Konservative Folkepartis folketingsgruppe fra 2015. Politisk leder af Det Konservative Folkeparti fra 2014.

Uddannelse og erhverv

Lærerstudier, Ribe Statsseminarium, fra 1993 til 1994.

Udlært i shippingafdeling, Grundfos, Bjerringbro, 1992.

Afdelingsleder, Viborg Kommune, fra 2007 til 2010.

Ungdomsskoleleder, Bjerringbro Kommune, fra 2004 til 2010.

Lærer, Bøgeskovskolen, fra 1999 til 2010.

Speditør, Billund Lufthavn og Aarhus, fra 1994 til 1999.

Tillidshverv

Medlem af bestyrelsen for Kommunernes Landsforening og formand for Kommunernes Landsforenings internationale udvalg 2011-2014.

Borgmester i Viborg Kommune 2010-2014.

Medlem af byrådet i Viborg Kommune 2007-2014.

Medlem af byrådet i Bjerringbro Kommune 2002-2006.

Medlem af Konservativ Ungdom fra 1987.

EN TROOK KOPI I EN

Når de jurastuderende følger fag på Aarhus Universitet, foregår det indimellem i en kopi af en retssal. Her oplever de i praksis, hvordan det er at være forsvarer, anklager, dommer eller vidne. Retssalen er en succes for de studerende og underviserne, takket være universitetets samarbejde med Vestre Landsret, Retten i Aarhus og Max Sørensens Mindefond.

Af kommunikationsmedarbejder Elsebeth Christensen

Når man træder ind i retssalen på Aarhus Universitets Juridiske Institut, er rummet bygget op med lyse borde og sorte stole i en opstilling ligesom i en rigtig retssal: Dommere og domsmænd for enden, anklager og forsvarer i siderne, desuden er der plads til vidner og anklagede i midten. Og på tre rækker bagerst er der plads til 30-40 tilhørere. Meningen er, at de studerende på Juridisk Institut skal øve sig på de forskellige roller, der er i en retssag.

Kapper, kunst og rigtige dommere

Der er gjort meget for, at retssalen på Aarhus Universitet virker identisk med en rigtig retssal. Det understreges fx af de kapper, som Vestre Landsret - ved landsdommer Jens Hartig Danielsens mellemkomst – har doneret til de studerende.

”Det er vigtigt, at jurastuderende kender domstolenes arbejdsformer og den måde, man optræder på i en retssal. Man kan sige, at under en retssag underkastes den juridiske argumentation den strengeste prøve, og alvoren understreges af kapperne. Da der samtidig var kapper i overskud ved Vestre Landsret, var det oplagt at støtte det gode initiativ på Aarhus Universitet”, forklarer Jens Hartig Danielsen.

Illusionen af, at der er tale om en retssal, understreges også af farverige billeder af kunstneren Inge Dahl, som hænger på væggene. Det har været muligt at indkøbe billederne på grund af en donation på 75.000 kr. fra professor dr. jur. Max Sørensens Mindefond.

Når det kommer til selve processpillene, virker de også meget overbevisende. Dommerne er nemlig ofte også rigtige – udlånt fra Retten i Aarhus, når de studerende procederer.

”Retten i Aarhus får de studerende til at ranke ryggen en ekstra gang, fordi det ikke føles som at komme ind i et klas-selokale, men som en rigtig retssal”, fortæller professor Kim

Sommer Jensen fra Aarhus Universitet (AU), Juridisk Institut. Han fortæller videre, at ligheden er slående: ”Jeg vil tro, at hvis man fik bind for øjnene og blev ført ind i retssalen på Aarhus Universitet, ville man tro, at man var i en rigtig retssal. Det hele opleves meget livagtigt”, fortæller professor Kim Sommer Jensen.

.....
”Det er vigtigt, at jurastuderende kender domstolenes arbejdsformer og den måde, man optræder på i en retssal. Man kan sige, at under en retssag underkastes den juridiske argumentation den strengeste prøve, og alvoren understreges af kapperne.”

Jens Hartig Danielsen, landsdommer

Undervisning og konkurrencer

Retssalen på AU blev etableret i 2016. Siden har retssalen været besøgt af mange jurastuderende, der har ført proces i fiktive processpil. Det gælder fx kursusfagene ”Straffeprocess” og ”Procedure”. Men de studerende kan også melde sig til fag, som i realiteten består i at forberede sig på en konkurrence, som foregår enten i retssalen på AU eller i udlandet.

For nylig blev der fx afholdt en minikonkurrence i retssalen på Aarhus Universitet. Her dystede studerende fra Syddansk Universitet og studerende fra universiteterne i Hamborg, Aalborg og Aarhus. Det foregik ved, at repræsentanter fra hvert universitet spillede en rolle i processpillet.

Studerende Morten Bertelsen fra AU er en af dem, der

Aarhus Universitet set fra parken. Foto: Lars Kruse.

deltog i minikonkurrencen. Han er meget glad for, at universitetet stiller retssalen til rådighed og giver ham mulighed for at deltage i konkurrencer:

”Man får oplevelsen af, at det er seriøst i retssalen. Jeg er ikke bare på universitetet, og det er ikke bare en leg. Der er derimod en rigtig ramme, og man kan forestille sig, at det har en relevans ude i samfundet. Man bliver også opmærksom på, hvordan det er at være i rollen som dommer, anklager eller forsvare.”

Der løber mange tanker og følelser gennem hovedet på Morten Bertelsen, når han står i konkurrencesituationen:

”Det er supersjovt, angstprovokerende, intenst. Det er fedt på mange måder”.

Læring for studerende og undervisere

Både Morten Bertelsen og Kim Sommer Jensen er enige i, at de studerende lærer meget i retssalen, som man ikke kan læse sig til. ”Der er meget læring i det her for de studerende, som er helt forskellig fra det at lære noget teoretisk”, fortæller professor Kim Sommer Jensen.

.....
”Man får oplevelsen af, at det er seriøst i retssalen. Jeg er ikke bare på universitetet, og det er ikke bare en leg. Der er derimod en rigtig ramme, og man kan forestille sig, at det har en relevans ude i samfundet.”

Morten Bertelsen, studerende

Morten Bertelsen oplever at have fået flere forskellige erkendelser af processpil og konkurrencer:

”Man lærer at være overbevisende i forhold til de mange forskellige typer mennesker, som de studerende foregiver at være: Overfor nogle skal man være kæk, men overfor andre skal man være formel hele vejen igennem. Jeg kan nu endnu bedre se mig selv repræsentere en klient - og forsvare min klient på bedst mulige vis”.

På billedet fra retssalen er det fra venstre studerende Bjørn Moosgaard og Helena Fisker, i dommerpanelet professor Kasper Steensgaard, LETT-advokat Alexander Suder Birk, professor Kim Sommer Jensen og til højre studerende Morten Bertelsen og Laura Weibel. Foto: Andreas Jensby.

BAGGRUNDEN FOR RETSSALEN

Ideen til retssalen på AU blev fostret på det Nordiske dekanmøde i Reykjavik i oktober 2015. Her foregik mødet i universitets retssal, og allerede efter fem minutter fik professor Søren Mørup og institutleder Tine Sommer ideen om, at Aarhus Universitet skulle have en lignede retssal til de studerende. Den endelige beslutning om etablering af retssalen blev godkendt umiddelbart herefter, og arbejdet blev igangsat i efteråret 2015.

I løbet af 2016 blev et undervisningslokale på Juridisk Institut inddraget og retssalen på Aarhus Universitet

etableret. Arbejdet med at installere det tekniske udstyr fx til videokonferencer stod på i foråret 2016, og Aarhus-kunstneren Inge Dahl var klar med udsmykningen til retssalen i løbet af 2016.

Salen er opkaldt efter professor, dr. jur. Max Sørensen (1913-1981), der prægede undervisningen på Juridisk Institut i de år, han var professor. Efterfølgende er han år for år blevet fejret med en Max Sørensen-dag på instituttet, og den officielle indvielse af retssalen skete i februar 2017 på den dag, da der var Max Sørensen forelæsning.

Retten i Sønderborg

Retten i Sønderborg. Foto: Lars Sollingvraa

MED PÅ IT-TOGET

It bliver en større og større del af hverdagen i den enkelte ret. Heldigvis kan man sagtens nå at løbe toget op. Men det kræver viden om, hvor og hvordan man skal sætte ind. Det ved man alt om ved Retten i Sønderborg.

Af journalist Dorthe Studsgarth

Da Retten i Sønderborg var blevet undersøgt for it-kompetencerne blandt de 63 medarbejdere, var resultatet nedslående: På en skala fra 1 til 5 lå man på 2,5 i it-modenhed. Noget måtte gøres, så man satte sig for at fyre op under kedlerne for at løfte kompetencerne og komme med på it-toget.

Afdækning

Byretspræsidenten for Retten i Sønderborg, Karen Thegen, fortæller, at hun havde haft en fornemmelse af, at kompetencerne kunne forbedres, og at der var et uudnyttet potentiale, hvad angik medarbejdernes it-kompetencer.

”Men jeg vil gerne være ærlig og sige, at det kom bag på mig, hvor ringe det stod til. Vi var slet ikke godt nok med på it-området og dermed fx dårligt rustet til den yderligere digitalisering.”

Konsulentfirmaet Carve og medarbejdere fra Domstolsstyrelsen hjalp med at afdække kompetencerne i alle lag af organisationen og dokumenterede, at kompetencerne var spredte og mangelfulde indenfor de forskellige afdelinger og blandt de enkelte medarbejdere. Visse medarbejdere var godt rustede, mens andre havde brug for støtte og kurser for at

kunne benytte, udforske og udnytte den it, som bliver en stadig større del af rutinerne i retterne. Derudover stod man overfor en ny it-organisering, idet den ansvarlige for it forlod jobbet ved Retten i Sønderborg.

Alt i alt var der god basis for at kigge hele systemet igennem og finde ud af, hvordan man bedst muligt kunne organisere selve it-systemet og kompetencerne – og opgradere det generelle it-niveau blandt medarbejderne.

”Vores vigtigste lære af processen har været, at der skal sættes tid af til implementeringen af it.”

Byretspræsident Karen Thegen.

Øjenåbner

”Vi havde overset vigtigheden af at afsætte den tid, der skulle til for at få etableret et ordentligt it-niveau hen ad vejen,” indrømmer Karen Thegen, der også fortæller, at afdækningen var noget af en øjenåbner for hende og resten af organisationen.

"Der havde ikke været tilstrækkeligt fokus på de udfordringer, der jo selvfølgelig er, hver gang der kommer nye systemer og værktøjer. Det tager jo tid at lære at bruge de nye værktøjer," uddyber it-kontaktperson Thomas Nordal Rasmussen. Han kom fra det private erhvervsliv, da han blev ansat. Fordi han kom med friske øjne, var udfordringerne ret tydelige for ham.

"Der er stor spredning mandskabsmæssigt og funktionsmæssigt i en ret. Det betyder fx, at der også er en naturligt stor variation i it-kundskaberne. Og de variationer vokser, medmindre man gør en aktiv indsats," siger Thomas Nordal Rasmussen.

Ressourcer og tid

"Vores vigtigste lære har været, at der skal sættes tid af til implementeringen af it," fortæller Karen Thegen. "Både organisationen og den enkelte medarbejder skal sætte ressourcer og tid af til processen."

"Lige præcis," siger Thomas Nordal Rasmussen. "Sagen er jo, at hvis ikke man bruger tid på at sætte sig ind i tingene, øve sig og udveksle erfaringer med kollegaerne, så er det nemmest at gøre, som man plejer, uden at benytte it-redskaberne. Så er man pludselig koblet af toget."

Karen Thegen fortæller, at man har gjort meget ud af at inddrage alle lag af organisationen for at finde frem til, hvordan it-kompetencerne kunne udvikles. Der blev holdt møder mellem hele ledelsen og funktionscheferne, hvor man drøftede ideer og forslag som supplement til erfaringer fra andre retter og fra Bedste Praksis konsulenterne i Domstolsstyrelsen. Det mundede bl.a. ud i, at der blev skabt større tilgængelighed for hjælp og bistand ved akutte behov, og at medarbejderne blev opfordret til at bruge den tid, der skal til for at benytte it, selvom det kan være svært i en travl hverdag.

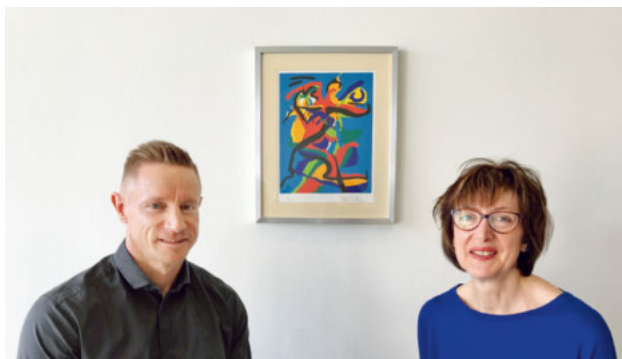
Konkrete tiltag

It vedrører alle lag og alle personer i en organisation og handler om andet og mere end pc'er. Det vedrører fx også printere, lyd anlæg, av-udstyr i retssalene, adgangskontrolsystemer, videokonferencer, mødebooking og sagsbehandling. Det betyder, at der er brug for uddannelse, rådgivning og hjælp på mange forskellige it-områder. Derfor blev der lavet en plan for kompetenceudviklingen fremover.

"Afdækningen af it-kompetencerne afslørede også, at manglende tilgængelighed til it-hjælp var en prop i systemet," fortæller Thomas Nordal Rasmussen, der derfor satte sig for at professionalisere og effektivisere rettens helpdesk. Hvor medarbejderne tidligere havde en oplevelse af at gå forgæves med et presserende problem, får de nu hurtigere hjælp. Henvendelserne til helpdesk-funktionen opsamles og systematiseres, så erfaringer og løsninger på en medarbejders frustration eller udfordring med it kan komme andre til gode.

For juristernes vedkommende er it blevet et fast punkt på det månedlige møde, hvor der hver gang bruges en halv time på undervisning og erfaringsudveksling om it.

Der er nu udnævnt fire it-kontaktpersoner, som også er superbrugere, og som løbende opkvalificerer sig indenfor it. Der er udnævnt en kontaktperson i skifteretten og i fællessekretariatet samt i retssekretariatene for henholdsvis civile sager og

It-kontaktperson Thomas Nordal Rasmussen og byretspræsident Karen Thegen.
Foto: Erik Bertelsen

straffesagerne. Der er endda udpeget to afløsere for hver kontaktperson for at sikre driftssikkerheden og styrke ordningen. På den måde har Retten i Sønderborg et it-team, som kan udvikle og fastholde kompetenceudviklingen.

Fastholdelsen af it-viden er et af de områder, hvor konsulenterne fra Domstolsstyrelsen har været en stor og professionel støtte i processen, understreger Karen Thegen. For ud over at hjælpe med at få løftet kompetencerne, har de sikret, at organisationen fortsat udvikler kompetencerne.

Status

De 63 medarbejdere ved Retten i Sønderborg er kommet med i it-udviklingen takket være en fælles indsats og hjælp udefra. Læren har blandt andet været, at det er vigtigt at afsætte tid til både at udvikle kompetencerne og til at holde dem ved lige.

"Et tydeligt resultat af indsatsen har været, at vi var lynhurtige til at tage de nye pc'er i brug i efteråret," siger Karen Thegen. "Fordi vi var godt forberedt, var succesen i hus med det samme."

STYRKELSE AF IT-ORGANISeringen VED RETTERNE

- Fokusområde ved Danmarks Domstole i 2015-2016
- Formålet var at understøtte brugen af it i dagligdagen
- Formålet var også at sikre, at domstolene får mest muligt ud af investeringer i ny it
- Retternes it-organisatoriske modenhed blev kortlagt i 2015
- Lang størstedelen af alle retter har etableret deres lokale it-organisation
- Topledelsen og it-nøglepersonerne føler sig generelt godt klædt på til deres roller i it-organisationen
- Langt det fleste af retternes medarbejdere ved, hvordan de skal kontakte it-organisationen

ARBEJDS- DAGEN ER SNART DIGITAL

Der bliver flyttet færre og færre ringbind rundt med papirer ved retterne i fremtiden. Tendensen går klart mod større grad af digitalisering for at skabe kortere sagsbehandlingstider, mere effektive domstole og et tidssvarende retssystem. Det stiller krav til dommere, jurister og administrative medarbejders it-kompetencer.

Af Elsebeth Christensen, Anne Nicolaisen og Lea Svane

I nær fremtid bliver det hverdag for alle at arbejde fuldt digitalt med de civile sager. Det sker, når minretssag.dk og Civilsystemet implementeres.

Straffesagerne bliver også i større og større omfang digitale, når anklagemyndigheden scanner og sender sagens akter digitalt til retten. Selve retsmødet vil blive afviklet digitalt med mindre eller helt uden papir. Det samme gælder formidlingen af afgørelsen. Det er alt sammen skridt på vejen i realiseringen af Domstolenes Digitaliseringsstrategi (2014-2018).

Netop den digitale retssag og de nye digitale arbejdsgange kræver omstilling til nye redskaber og forandrede rutiner. For at hjælpe medarbejderne med at forbedre it-kompetencerne, så alle er klædt på til de nye opgaver, har Domstolsstyrelsen gennem de seneste to og et halvt år gennemført flere it-kurser. Alle ansatte har fx været på et grundlæggende it-kursus, der udsprang af fokusområdet "Klar, parat, digital". Og dommere og jurister blev i maj og juni 2017 undervist i digitale retssager og den digitale behandling af straffesager.

Herudover har hver ret fået etableret en lokal it-organisation med

it-nøglepersoner: Det er it-kontaktpersonerne og superbrugerne. It-kontaktpersonerne hjælper blandt andet med computer-, printer- eller netværksproblemer, mens superbrugerne primært kan assistere, hvis medarbejderne har problemer med de enkelte it-systemer eller har behov for tips og tricks til en mere optimal brug.

Styrelsen har gennemført undervisning af både it-kontaktpersonerne og superbrugerne, så de nu kender deres rolle og opgaver i forhold til de ansatte ved retterne og styrelsen. Derudover er der blevet undervist i de konkrete it-systemer og de tilknyttede arbejdsgange.

Udfordringerne

Ifølge Uddannelsesenheden i Domstolsstyrelsen er der stor forskel på it-niveauet blandt retternes medarbejdere.

"Nogle steder har man allerede i samarbejde med den lokale anklagemyndighed været i gang med digitale straffesager længe, og andre steder har sagerne ladet vente på sig. Vi oplever, at der er mere sult efter at lære, fordi de nye digitaliseringsprojekter står lige for døren. Det svære er at sikre, at undervisningen sker lige før en faktisk brug, og hvis det ikke sker, kan det være svært at få

udbytte af undervisningen. Uddannelse ligger her i spændet mellem implementering af et udviklingstiltag og det, der efterfølgende skal blive til drift", forklarer udviklingsdirektør Merethe Eckhardt, Domstolsstyrelsen.

Derfor digitalisering

Der er flere gode grunde til at arbejde mere digitalt, selv om det stiller store krav til medarbejderne:

"I tråd med digitaliseringsstrategien, som løber til 2018, er formålet, at vi har et større fokus på kvalitet og ensartethed i sagsbehandlingen, og at vi arbejder tidssvarende med det omgivende samfund," siger Domstolsstyrelsens direktør Charlotte Münter.

Jannie Hilsbo, der er styrelsens it-direktør, supplerer:

"Først når de nye arbejdsgange i den samlede digitale retsproces er blevet til rutiner, får vi fuld gavn af de mange fordele, som digitaliseringen på domstolsområdet tilbyder. Det er vigtigt for at sikre kortere sagsbehandlingstider, mere effektive domstole og et tidssvarende retssystem. Vi skal hjælpe hinanden med at komme godt i gang og derefter fastholde de nye processer og dele viden, så vi hele tiden bliver bedre. Det er en fælles opgave for alle medarbejdere ved Danmarks Domstole".

REPORTAGE FRA EN UNDERVISNINGSDAG

Retssalene har længe været klar til digitale retsmøder, og en ny samarbejdsaftale med Rigspolitiet og Rigsadvokaten betyder flere digitale hovedforhandlinger i straffesager. Derfor kommer samtlige jurister i byretterne på skolebænken for at lære, hvordan den nye digitale værktøjskasse bruges, og hvad alle redskaberne kan hver især – og sammen.

Af journalist Dorthe Studsgarth

Hvis man trådte ind i den lille retssal 7 i Københavns Byret om eftermiddagen den 1. maj 2017, kunne man nemt tro, at lokalet var rammen om en sag med stor offentlig interesse, for der var hentet ekstra stole ind for at få plads til alle i lokalet. Men i vidneskranken sad Bedste Praksis konsulent Inge Lise Nørris Nielsen, på anklagerens plads sad Retspræsident Henrik Engell Rhod fra Retten på Bornholm, og dommer Ulla Ingerslev fra Retten i Helsingør havde sat sig på en af tilhørerpladserne. Trioen udgjorde dagens lærerkorps, der underviste 14 jurister i digitale retsmøder. Her var kursisterne igennem det samme dagsprogram som juristerne i landets øvrige 23 byretter allerede har været, eller skal igennem i den nærmeste fremtid.

“Hvis man er vant til at lægge sine papirer og dokumenter på bordet foran sig og at kunne bladre i dem, så er det svært pludselig at skulle rumme det hele på en skærm. Men der er meget positive tilbagemeldinger fra kursisterne, for når man først har vænnet sig til at navigere i det nye program og mellem skærmene, så er der mange rutiner, der bliver nemmere og mere effektive.”

Christian Wenzel, dommer og underviser

Tips og tricks

Undervisningsdagene er opdelt, så juristerne først bliver undervist i indholdet af den nye samarbejdsaftale mellem domstolene, Rigspolitiet og Rigsadvokaten om flere digitale hovedforhandlinger i straffesager, dernæst i hvordan de digitale arbejdsgange fungerer, herunder hvordan man fx opbevarer dokumenter forsvarligt/sikkert. Kursisterne lærer også tips og tricks til brug af deres Surface Pro computer, fx med hensyn til kalender og

mails. Men især undervisningen i programmet PDF Annotator vækker begejstring hos mange af kursisterne.

Dommer Christian Wenzel er en af dem, der har været med til at undervise sine kollegaer.

“Hvis man er vant til at lægge sine papirer og dokumenter på bordet foran sig og at kunne bladre i dem, så er det svært pludselig at skulle rumme det hele på en skærm,” siger Christian Wenzel. “Men der er meget positive tilbagemeldinger fra kursisterne, for når man først har vænnet sig til at navigere i det nye program og mellem skærmene, så er der mange rutiner, der bliver nemmere og mere effektive.”

Troværdighed

Men et er at navigere i de forskellige programmer og dokumenter, når man sidder med sin Surface Pro på sit skrivebord; noget andet er at sidde i en retssal med vidner, anklager, forsvarer, tiltalte, tilhørere og presse og få det hele til at virke ubesværet. Mange dommere forestiller sig, at det vil gå ud over deres troværdighed, at de fremover skal holde styr på en masse teknik.

Bedste Praksis konsulent Dorte B. Mikkelsen har også været rundt og undervise i byretterne, og hun forstår godt dem, der frygter bøvl med teknikken, og giver disse råd: “Husk at kommunikere! Fortæl hvad der sker, hvad du venter på, hvad du er ved at finde frem eller er ved at gøre. Undgå at dit ansigt er gemt bag en skærm. Tænk på, at vi jo alle sammen kender til udfordringer med it, og det behøver ikke at give tab af troværdighed.” Hun fortæller desuden, at hun prøver ikke at gøre det sværere, end det er. “Det vigtige er og bliver grundfagligheden,” siger hun, “den bliver jo ikke berørt, selvom man skifter et redskab ud.”

Etiske overvejelser

I retssal 7 i Københavns Byret øver dommerne sig i at docke deres medbragte Surface Pro ind og forbinde den med Straffesystemet. De øver sig i helt lavpraktiske gøremål som at åbne, gemme og tilslutte computeren i retssalen. Kursisterne

Københavns Byret. Foto: Kristian Brasen

øver sig også i at lave skærmopsætning, så fx anklagerens fotos kan vises på skærme i salen. Førhen lå den slags i et ringbind, som ikke altid blev vist for offentligheden og pressen.

Pludselig har underviseren Henrik Engell Rhod blæst et foto af et molesteret lig op på begge 72" tv-skærme, og et suk går gennem salen. "Ville I vise et foto som dette på skærmene?" spørger han, og juristerne diskuterer, hvordan man håndterer den slags situationer, og hvilke erfaringer de hver især har på området. Underviseren Ulla Ingerslev fortæller, at det pågældende foto faktisk har været vist på skærme i en retssal, men at spørgsmålet er, om man skal gøre det, bare fordi man kan. Sagen er jo, at alle tilhørerne ser et foto, når det bliver vist på en skærm, hvilket de ikke gør, når det sidder i et ringbind.

Dette punkt er vigtigt, dels fordi deltagerne kan drage nytte af hinandens erfaringer, men også fordi der endnu ikke er taget stilling til, hvilke regler visning af fx fotos på skærme i retslokalet falder ind under. Spørgsmålet har ikke været prøvet ved en retssag endnu, så der er tvivl om, hvorvidt det falder ind under reglerne for lukkede døre eller aktindsigt. Deltagerne enes om, at det er vigtigt, at man ikke benytter sig af automatreaktioner, men overvejer, hvordan man vil forholde sig fra sag til sag og fra foto til foto.

BEDSTE RÅD

"Det er ligesom at undervise i en konventionel værktøjskasse,"

INSPIRATION

Her er inspiration til, hvordan du kan komme videre med at opbygge dine it-kompetencer:

- Brug e-læringsredskaberne i Campus, så du kan bruge de grundlæggende og måske avancerede egenskaber ved Windows, i Word og i Outlook
- Brug tid på at blive helt fortrolig med udstyret i retssalen, så du kan have fuldt overblik under retsmøderne
- Brug tid på at få praktisk erfaring med nye programmer eller funktioner, så du kan bruge dem effektivt
- Brug navigationssedlerne på Intra til at opøve og vedligeholde dine færdigheder
- Sørg for at få VPN-løsningen installeret, så du nemt kan tilgå de relevante systemer
- Del erfaringer med dine kollegaer – både når noget er svært, og når du har fundet en god løsning

Peter Ulrik Urskov, dommer. Foto: Kristian Brasen

siger Dorte B. Mikkelsen: "Nogle kaster sig frygtløst og begejstret over indholdet, spændte på hvad det kan, nogle er glade for det, de allerede har – og så er der dem, der tager tingene, som de kommer. Men de fleste får en aha-oplevelse af, at det her er altså smart. Fælles for alle deltagere er, at de er trætte, når dagen er omme. Det er virkelig krævende at skulle gøre noget på en ny måde. Men også spændende."

"Alle rettens jurister får et grundlæggende kendskab til og en fortrolighed med udstyret i retssalene. Der er især fokus på, hvordan it kan hjælpe dommeren med få glæde af de nye digitale muligheder både under hovedforhandlingen, men også med at holde overblik over ofte mange bilag, og når man efterfølgende skal skrive dom i sagerne."

Peter Urskov, dommer

En af deltagerne, der har været på kursus i Kolding, er dommer Peter Ulrik Urskov. Han siger om sin oplevelse på kurset: "Alle rettens jurister får et grundlæggende kendskab til og en

fortrolighed med udstyret i retssalene. Der er især fokus på, hvordan it kan hjælpe dommeren med få glæde af de nye digitale muligheder både under hovedforhandlingen, men også med at holde overblik over ofte mange bilag, og når man efterfølgende skal skrive dom i sagerne."

Det er vigtigt, at man øver sig i de færdigheder, man lærer på kurset, selvom man måske først skal i gang med at have digitale retssager efter sommerferien. Derfor har Dorte B. Mikkelsen denne opfordring til juristerne: "Gå i gang nu, selvom du ikke sidder med digitale sager. Kør det digitale parallelt med papirerne, så du er i træning, når det pludselig er alvor med den type sager, du sidder med. Ellers mister du kompetencerne på vejen."

VEJLEDNINGER PÅ INTRA

Der er blevet oprettet en side på Intra, hvor dommere og jurister kan finde de vejledninger, de har brug for, alt efter om de sidder i retssalen, på kontoret eller hjemme.

DOMSTOLENES UAFHÆNGIGHED UNDER PRES I EU?

En dommers uafhængighed er altafgørende for et retsvæsen. Uafhængigheden skal beskytte dommerne for upassende pres eller indblanding, når en afgørelse eller dom skal træffes i en sag. Danmark er medlem af flere europæiske foreninger indenfor det retspolitiske område, som ser med bekymring på udviklingen i Europa. For os er det en selvfølge, at dommere er uafhængige, når der skal træffes afgørelse i en sag.

Af studentermedhjælper William Fagerstrand

Variierende tillid til retssystemet

Hvert år tager EU-kommissionen temperaturen på domstolene i Europa. Igen i år ligger Danmark på en førsteplads, når det drejer sig om, i hvor høj grad befolkningen oplever domstolene som uafhængige. Således oplever 87 procent af de adspurgte, at domstolenes uafhængighed er meget god eller ret god. Sammenligner man med fx Polen og Ungarn, er der kun omkring 50 procent, der oplever domstolenes uafhængighed som meget god eller ret god. Tallene stammer fra undersøgelsen EU Justice Scoreboard fra 2017.

I Polen og Ungarn er der kommet ændringer i de strukturelle regler om udnævnelse af dommere og ændringer af sagernes tidsmæssige behandling mv. Derfor er retssikkerheden udfordret i begge lande.

ENCJ og EJTN bidrager

Særligt de to europæiske organisationer ENCJ og EJTN, som Danmarks Domstole er repræsenteret i, spiller en rolle for at sikre domstolenes uafhængighed. Det er især ENCJ, der er en sammenslutning af uafhængige domstolsråd og -administrationer fra EU-landene, som er optaget af situationen i disse år. "ENCJ's målsætning er at sikre retfærdige betingelser for den dømmende magt over hele Europa med fokus på dommernes uafhængighed, ansvarlighed og kvalitet", fortæller præsidenten fra ENCJ, Nuria Diaz Abad. Hun fortæller også, at "reglerne muliggør, at en medlemsstat, der oplever institutionelle trusler mod retssikkerheden, kan anmode om hjælp hos ENCJ". Som opfølgning på denne anmodning, vil ENCJ analysere situationen

og komme med deres holdning. For nylig har det nationale dommerråd i Polen anmodet ENCJ om at få organisationen til at kigge på de reformforslag, der bliver behandlet i det polske parlament. ENCJ har vurderet, at disse reformforslag er i strid med organisationens principper, og at det er potentielt skadeligt for den dømmende magt.

"ENCJ's målsætning er at sikre retfærdige betingelser for den dømmende magt over hele Europa med fokus på dommernes uafhængighed, ansvarlighed og kvalitet. Reglerne muliggør, at en medlemsstat, der oplever institutionelle trusler mod retssikkerheden, kan anmode om hjælp hos ENCJ".

Nuria Diaz Abad, præsident fra ENCJ

Den anden organisation i EU, som Danmarks Domstole er repræsenteret i, nemlig EJTN bidrager med undervisning og træning af dommere.

Generalsekretæren hos EJTN, Wojciech Postulski, ser et stigende behov for at udbyde træning med fokus på den dømmende magts uafhængighed generelt i Europa. Han fortæller: "For første gang, næste år, vil vi have træningsaktiviteter i vores portefølje, der kun vil fokusere på dommernes uafhængighed".

UDSYN

Arkivfoto fra Colourbox

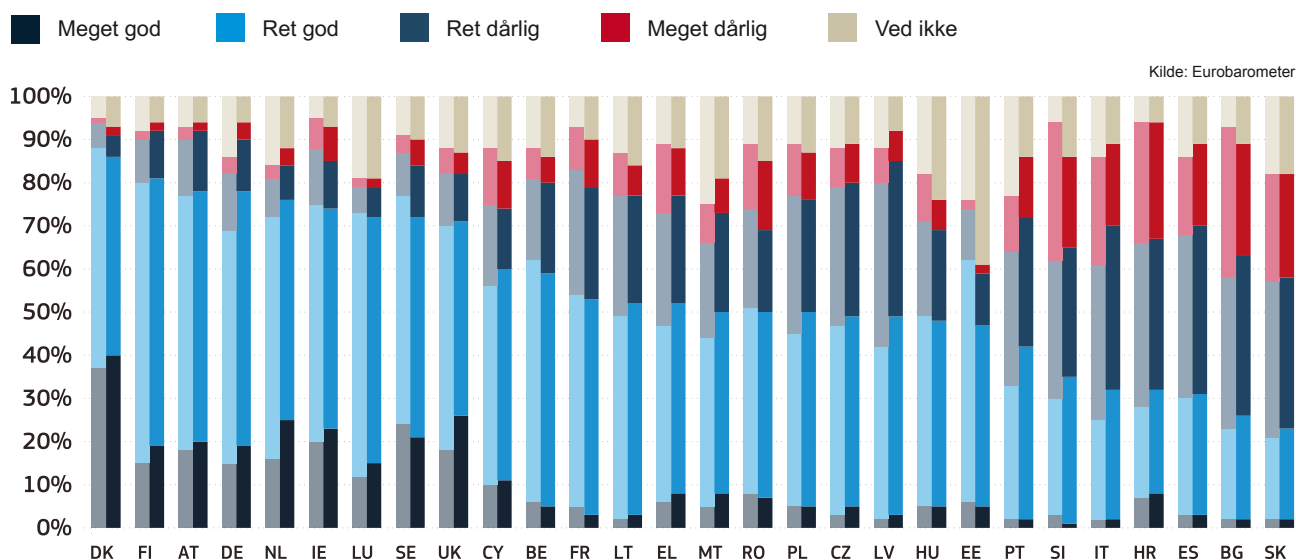
UDSYN

OPLEVET RETSLIG UAFHÆNGIGHED

Offentlighedens oplevelse af domstole og dommers uafhængighed

Lyse farver: 2016

Mørke farver: 2017

ENCJ

ENCJ fungerer som platform for samarbejde og viden- deling i EU landene. Organisationen udarbejder analy- ser og anbefalinger og holder internationale seminarer. Domstolsstyrelsen er repræsenteret i ENCJ og er med i to arbejdsgrupper: Dels "Domstolenes uafhængighed og ansvarlighed" og dels "Retsmægling og konfliktløs- ning via it".

EJTN

EJTN, European Justice Training Network arbejder med juridisk kompetenceudvikling for at fremme en fælleseuropæisk retskultur. Netværket er støttet af EU og omfatter dommerskoler i medlemsstaterne, bortset fra i Danmark, hvor det er Domstolsstyrelsen, der står for efteruddannelsen. For tiden er Domstolsstyrelsen repræsenteret i en arbejdsgruppe, der arbejder med ledelsesudvikling for dommere.

DIGITALISERING OG IT

STØRRE FREMMØDE MED SMS

Af fuldmægtig Anne Nicolaisen

I det tidlige forår blev implementeringen af en ny SMS-løsning introduceret. SMS'en, der indeholder information om tid og sted, sendes til tiltalte, vidner og lægdommere forud for sagens første retsmøde, og det har vist sig, at de fleste er rigtig glade for at få en besked. Det har også haft betydning for fremmødet. Der er færre sager, der aflyses, og endnu færre der forsinkes. Allerede nu er der ønsker til den videre udvikling af SMS-løsningen. De er noteret i Domstolsstyrelsen og vil blive vurderet, når der igen skal kigges på løsningen.

E-boks i drift

Inden sommerferien lykkedes det også at få den forenkledede digitale forkyndelse via e-boks sat i drift, så forkyndelsesopgaven kan understøttes digitalt. Den digitale forkyndelse er bare en af flere måder, hvorpå der kan forkyndes - men det er absolut den mest effektive, da der sendes kvittering til retten, når modtageren har åbnet, flyttet eller markeret og dermed set forkyndelsesmeddelelsen.

Disse ændringer i arbejdsgangene er med til at give en mere effektiv og smidig sagsbehandling og en øget service til borgerne.

Digitale retssager

Fra 1.maj overleveres de fleste voldsager og de fleste større sager om blandt andet økonomisk kriminalitet digitalt til retten. Både dommere, anklagere og forsvarere arbejder digitalt med sagen. Der er mange fordele ved de digitale retssager: Bedre muligheder for at notere og søge i sagens dokumenter, lettere fremvisning og dokumentation under retsmødet. Endnu en fordel er, at der er øget tilgængelighed til sagen, der nu kan tilgås både hjemmefra og i retten – selvfølgelig under hensyn til de strenge krav om datasikkerhed.

Digitalisering af de civile sager

I andet halvår af 2017 implementeres den opdaterede version af minretssag.dk og Civilsystemet. Domstolsstyrelsen og pilotretterne har testet systemet fra ende

til anden, før det tages i brug i retterne landet over. Der er planlagt undervisning, som skal sikre en god og smidig ibrugtagning. De nye arbejdsgange skal blive til nye rutiner, og borgerne og de professionelle brugere skal serviceres og hjælpes på vej på andre måder end nu.

Endnu mere it og digitalisering

Arbejdet med domsdatabasen er fortsat i gang. Der forhandles med leverandører henover efteråret, og udviklingen af den nye it-løsning forventes at kunne gå i gang i 2018. Behandlingsenheden ved Retten på Bornholm er dog allerede i gang med at anonymisere domme, der skal gøres tilgængelige i databasen.

Der arbejdes også fortsat på optimering af brugen af Straffepost mellem domstolene og politiet, og medarbejderne i Domstolsstyrelsens it-drift sørger dagligt for at holde de mange systemer i god form og afhjælpe problemer hos brugerne. Aktiviteten på digitaliseringsområdet vil altså også i de kommende måneder være høj.

KORT NYT

Redaktionen modtager gerne forslag til 'Kort Nyt' eller andre artikler til kommende udgaver af Retten Rundt. Alle ideer – både store og små – er velkomne.

Send dit forslag eller udkast til en artikel til kommunikationschef Anne Schoen på anns@domstolsstyrelsen.dk.

Næste nummer af Retten Rundt udkommer i oktober 2017.

BESTYRELSEN FOR DOMSTOLSSTYRELSEN

Information om bestyrelsen er nu opdateret på hjemmesiden, domstol.dk.

Bestyrelsen: Fra venstre mod højre i forgrunden: Forskningschef Lisbeth Pedersen, dommer Susanne Skotte Wied (pt. orlov fra bestyrelsen), afdelingsleder Marianne Andersen, sekretariatschef Ingelise Jellesen, højesteretsdommer Jens Peter Christensen, (formand).

Fra venstre mod højre i baggrunden: Dommer Peter Ulrik Urskov, professor Jørn Vestergaard, landsdommer Ole Græsbøll Olesen og advokat Jørgen Holst.

Landsdommer Dorte Jensen og kontorfuldmægtig Kate Kengen er ikke med på billedet. Det er retspræsident Henrik Engell Rhod heller ikke, han er suppleant for Susanne Skotte Wied.

Foto: Kristian Brasen

NY LÆGEATTEST TIL BRUG VED DOKUMENTATION AF LOVLIGT FORFALD

Danmarks Domstole og Lægeforeningen har i samarbejde tilpasset den lægeattest, som anvendes ved dokumentation af lovligt forfald, dvs. udeblivelse fra møde i retten. Den nye attest understøtter bedre den gældende retspraksis i vurderingen af lovligt forfald. Det nye ved lægeattesten er, at 'telefonkonsultation' udgår som mulig konsultationsform.

Danmarks Domstole har sammen med Lægeforeningen også udarbejdet en ny og uddybet vejledning til lægerne. Den

skal sikre, at når lægerne udfylder lægeattesten, så er de bekendte med, hvad retten lægger vægt på i vurderingen af lovligt forfald samt konsekvenserne for patienten, hvis retten vurderer, at der ikke er lovligt forfald.

Den nye lægeattest er taget i brug af lægerne den 1. juni 2017. Attesten og vejledningen kan findes på domstol.dk under 'Blanketter'.

SPROGPRIS TIL DOMSTOLS-WEBSITE

RETgodtatvide.dk vinder årets-sprogpris i kategorien 'Bedste webtekst'. Websitet er domstolens arbejdsredskab til journalister. Prisen gives for sitet RETgodtatvide.dk, hvor journalister kan orientere sig indenfor domstolene, når de fx skal dække en retssag.

Her kan man læse om strafferammer, om hvorvidt man må filme udenfor en retsbygning, hvilke services der findes, fx domsudskrifter, og hvad forskellen er på en mistænkt, sigtet og tiltalt. www.RETgodtatvide.dk giver lynhurtigt svar på meget af det, journalister kan have brug for at vide i et direkte, kort og webtilpasset sprog, sådan at de kan orientere sig både i oversigtsform og i dybden. Her er der både oversigter over begreber, procedurer og systemer og forklaringer på dem.

Prisen blev modtaget torsdag den 6. april 2017 af kommunikationschef Anne Schoen fra Domstolsstyrelsen og journalist, forfatter og retoriker Dorthe Studsgarth, som har skrevet teksten for Danmarks Domstole med hjælp fra en del af retternes medarbejdere samt eksterne fagfolk. Bag Sprogprisen står en række foreninger og organisationer, og prisen uddeles i tre kategorier.

Retoriker Anne Katrine Lund sagde i sin begrundelse for valget: "På websites skal sproget virke. Det skal være klart som

en rude, og alligevel skal vi jo helst blive hængende og ikke forsvinde for hurtigt. Vi skal have noget viden med. Og mange arbejder benhårdt med at finde balancen mellem indblik, overblik, og at gøre det interessant og vedkommende. Og det er ikke altid ved at gå efter laveste fællesnævner og gøre det underholdende. Domstolsstyrelsen har gjort sig forfærdeligt umage med at skrive hjemmesideteksten, så sproget understøtter indholdet samtidig med, at der er en rigtig, rigtig god forbillig infografik. Desuden kan man downloade teksten som e-bog, hvis man arbejder steder uden mobildækning."

Til slut sagde Anne Katrine Lund, at dommerpanelet havde drøftet, om ikke det i virkeligheden var et stof, som var så velformidlet, at det kan bruges i alle mulige andre sammenhænge - sammenhænge, hvor man har brug for at forstå og forklare, hvordan man arbejder med retsvæsenet i Danmark.

Domstolsstyrelsen
Store Kongensgade 1-3
1264 København K

Telefon 70 10 33 22
www.domstol.dk